

cresc. *Andante* *Moderato*

rit. *dim.* *p* *sf*

L.H. R.H. centrale C midden

Andante *Adagio* *Allegro* *Toonladder*

Progressieve

Pianomethode

Deel drie

Largo *Presto* *Akkoorden*

Moderato

Ode an die Freude
Ludwig van Beethoven
1770- 1827

f

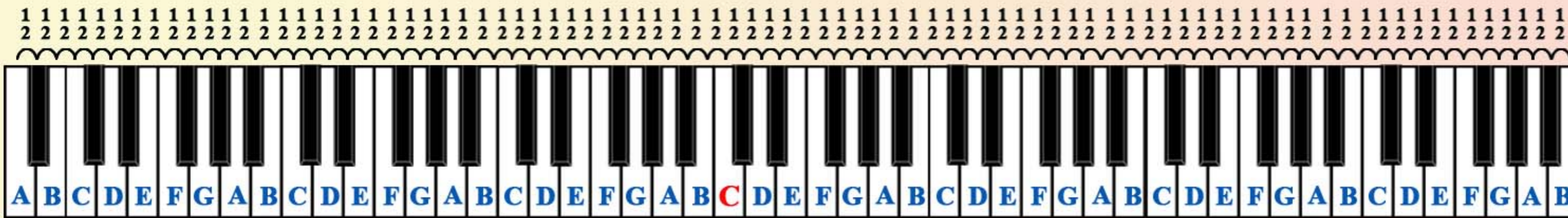
Andante grazioso

Sonate KV 331 A gr.t.
W.A.Mozart

p

Spelen 21

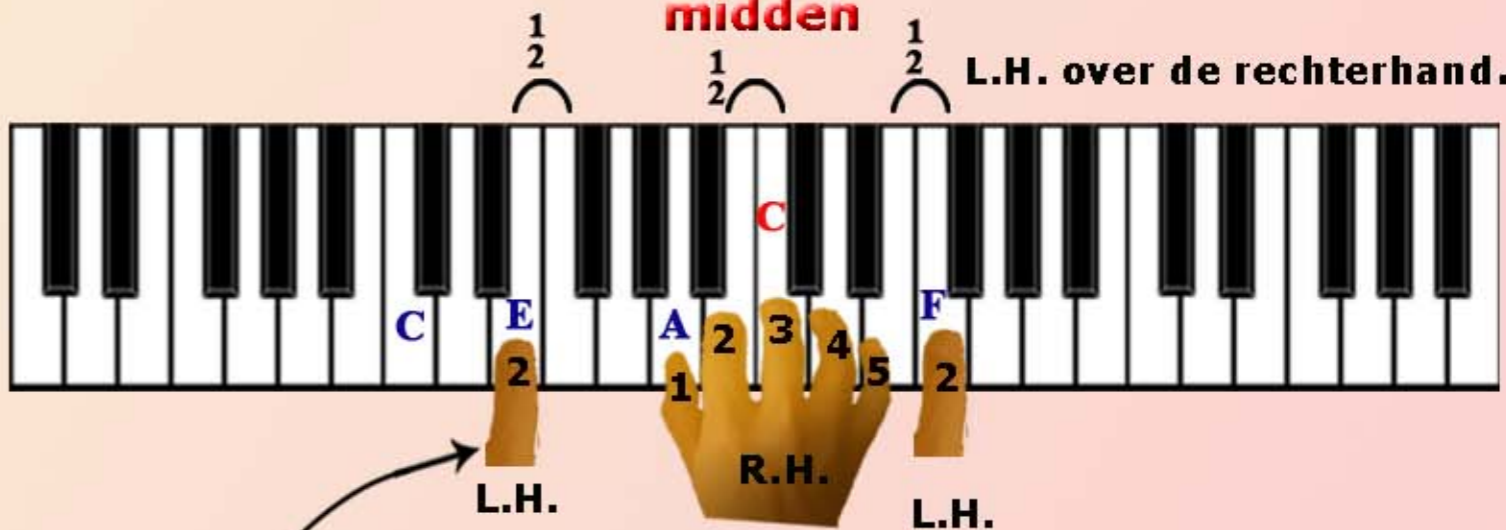
Het toetsenbord bestaat uit halve toonafstanden ook wel chromatisch toetsbord genoemd.

De afstand van A naar B is een hele toonafstand (er zit een zwarte toets tussen).
 De afstand van B naar C is een halve toonafstand (er zit geen zwarte toets tussen).

Het notensysteem bestaat uit de stamtonen A B C D E F G.
 Dit zijn ook de namen van de witte toetsen.

centrale C
midden

Frère Jacques thema

thema; een muzikale zin of frase die de basis vormt van een muziekstuk.

van Symfonie no.1 deel 3 Gustav Mahler

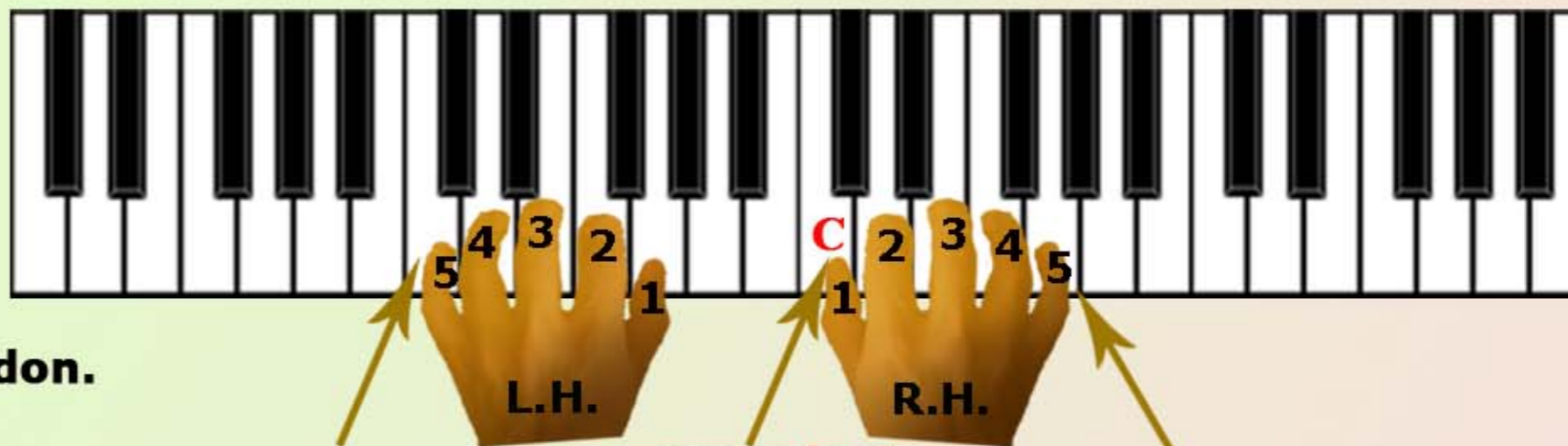
PetersMDT
 Het is uitdrukkelijk niet toegestaan deze muziekboeken zelf - via welke media dan ook - verder te verspreiden en/of te vermenigvuldigen, op welke (elektronische) wijze dan ook. Wel mag u uiteraard anderen attenderen op de downloadmogelijkheden in onze site.

Spelen 22

Big Ben

Klok van de toren van het parlamentsgebouw in London.

mf = matig sterk

Pink op de toets C

centrale C
midden

Pink op de toets G

R.H. $\frac{3}{4}$ *f* 3 1 2 | — | 2 3 | 1 | : |

L.H. $\frac{3}{4}$ | — | 1 | 1 | — | : |

niet te sterk
spelen

Pedaal rechts (sustainpedaal) ingedrukt houden

1

f | *mf* | *p* |

1 |

Spelen 23a

centrale C
midden

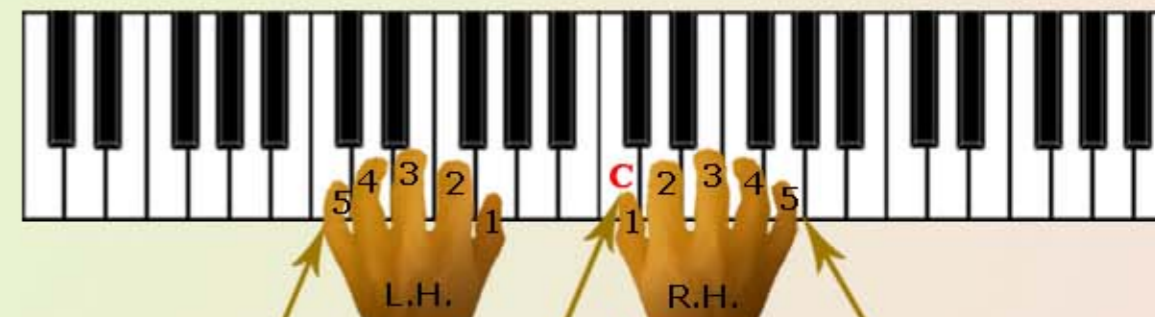
Vul de notennamen in

als een noot op- of boven de middelste lijn komt wijst de stok van die noot naar beneden

Musical notation for exercise 23a, consisting of four systems of two staves each (treble and bass clef). The first system includes a 'C' label under the first note of the treble staff. The second system has a yellow arrow pointing from the middle line of the treble staff to the middle line of the bass staff. The notes in the treble staff are: C, D, E, F, G, A, B, C, D, E, F, G, A, B, C. The notes in the bass staff are: C, D, E, F, G, A, B, C, D, E, F, G, A, B, C. The notes are placed on the staff lines as follows: Treble: C (1st line), D (1st space), E (2nd line), F (2nd space), G (3rd line), A (3rd space), B (4th line), C (4th space), D (5th line), E (1st line), F (1st space), G (2nd line), A (2nd space), B (3rd line), C (3rd space). Bass: C (1st line), D (1st space), E (2nd line), F (2nd space), G (3rd line), A (3rd space), B (4th line), C (4th space), D (5th line), E (1st line), F (1st space), G (2nd line), A (2nd space), B (3rd line), C (3rd space).

Spelen 23

De notenbalk

Het zelfde liedje Big Ben als Spelen 22 maar nu op een notenbalk.

Pink op de toets C centrale C midden Pink op de toets G

Noten worden op en tussen de lijnen geplaatst.

Noten die boven of onder de balk (5 Lijnen) uitkomen worden op of tussen hulplijntjes geplaatst. (—)

R.H. **f** **G sleutel op lijn 2** ontstaan uit sierletter G

L.H. **f** **F sleutel op lijn 4** ontstaan uit sierletter F

centrale C

5 4 3 2 1

5 4 3 2 1

5 4 3 2 1

5 4 3 2 1

B.V.

B.V.

Pedaal rechts (sustainpedaal) ingedrukt houden maatstrepen zie ook spelen 4

f **mf** **p**

1 1

1 1

eindmaatstreep

zie ook spelen 6

G B A G F E D C
F G E D C B A G F E D C
C B A G F E D C
C B A G F E D C
F G E D C B A G F E D C

niet te sterk spelen

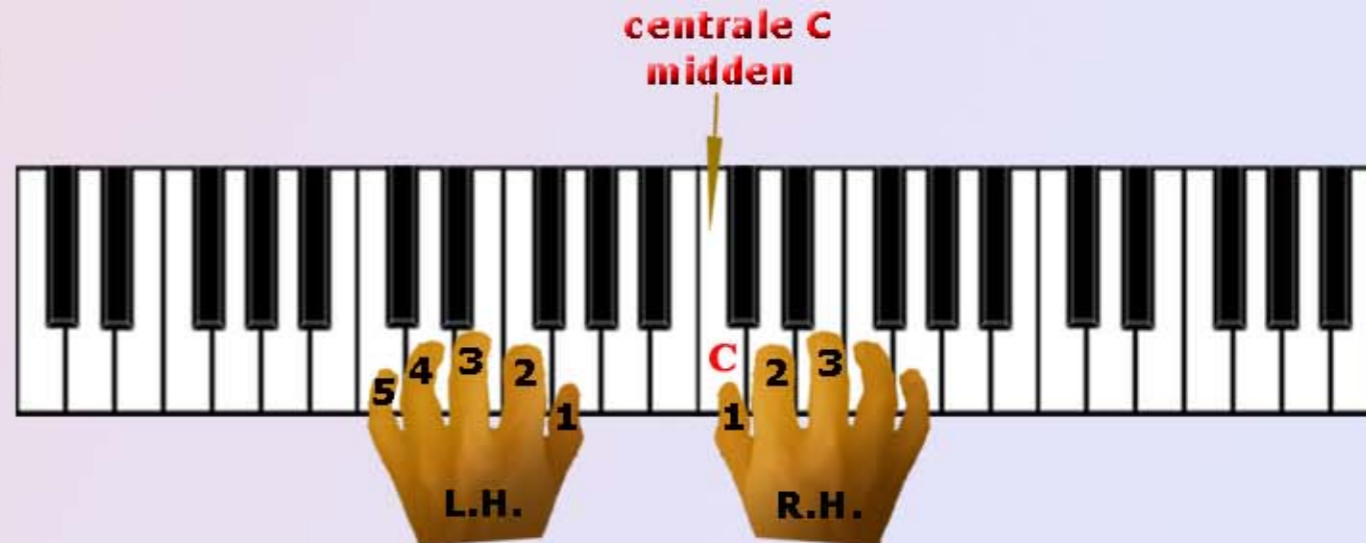
Spelen 24

Ode an die Freude

Ludwig van Beethoven

1770- 1827

Oefen eerst met iedere hand afzonderlijk.

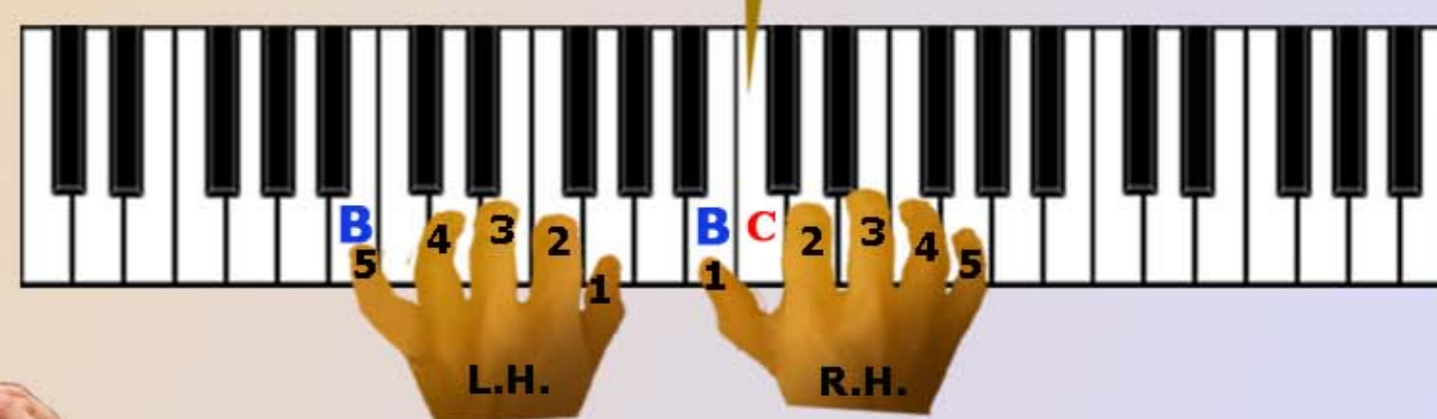
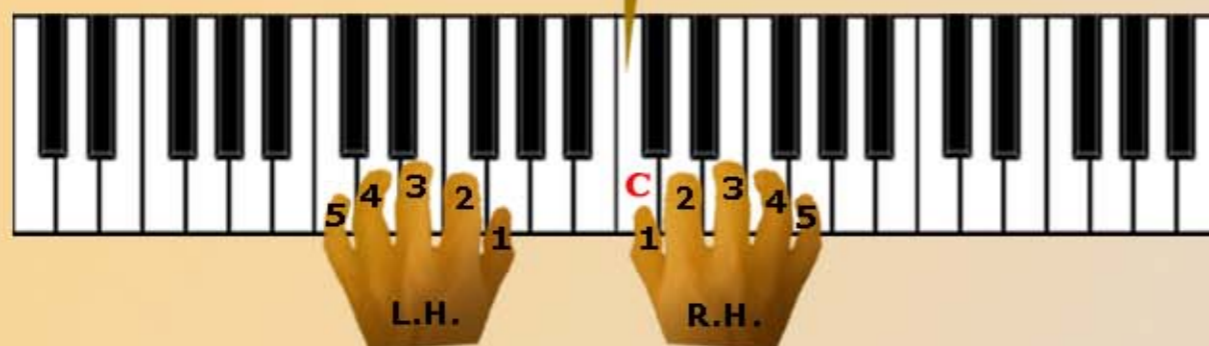
Moderato (Matig tempo)

Speelvoorbeeld R.H.
Zie ook spelen 7

5 4 3 2 1

5 4 3 2 1 5

Spelen 25

Oefeningen voor de rechter- en linkerhand.

Let op de handstand.

Spreiden

Handwritten musical score for exercise 'Spelen 25'. It consists of four staves:

- Staff 1 (Treble clef, 3/4 time):** Right hand melody. Notes: C4 (1), D4 (3), E4 (5), F4 (2), G4 (4), A4 (5), B4 (1), C5 (3), D5 (5). Repeat sign. Notes: C5 (1), D5 (3), E5 (5), F5 (1), G5 (2), A5 (5), B5 (1), C6 (3), D6 (5).
- Staff 2 (Treble clef, 4/4 time):** Right hand accompaniment. Notes: C4 (1), D4 (3), E4 (5), F4 (3), G4, A4, B4, C5, D5, E5, F5, G5, A5, B5, C6. Repeat sign. Notes: C6 (1), D6 (2), E6 (5), F6 (2), G6, A6, B6, C7, D7, E7, F7, G7, A7, B7, C8.
- Staff 3 (Bass clef, 3/4 time):** Left hand melody. Notes: C4 (5), B3 (3), A3 (1), G3 (4), F3 (2), E3 (1), D3, C3, B2, A2, G2, F2, E2, D2, C2. Repeat sign. Notes: C2 (5), B1 (3), A1 (1), G1 (4), F1 (2), E1 (1), D1, C1, B0, A0, G0, F0, E0, D0, C0.
- Staff 4 (Bass clef, 4/4 time):** Left hand accompaniment. Notes: C2 (5), D2 (3), E2 (1), F2 (4), G2 (2), A2 (1), B2, C3, D3, E3, F3, G3, A3, B3, C4. Repeat sign. Notes: C4 (5), D4 (2), E4 (1), F4 (2), G4, A4, B4, C5, D5, E5, F5, G5, A5, B5, C6.

Annotations:

- Blue arrow pointing to B5 in Staff 1: **R.H. Duim spreiden op de toets B.**
- Blue arrow pointing to C2 in Staff 3: **L.H. Pink spreiden op de toets B.**

Spelen 26a

Tempo (van het Italiaans, tijd) is in de muziek de snelheid waarmee een muziekstuk gespeeld wordt. Zie ook dingen 2.

Tempo

Enkele tempoaanduidingen van langzaam naar snel tempo:

Largo	langzaam spelen	40-60	tikken per minuut
Larghetto		60-66	“
Adagio		66-76	“
Andante		76-108	“
Moderato		108-120	“
Allegro		120-168	“
Presto	snel spelen	168-200	“
Prestissimo		200-208	“

Het aantal tikken per minuut kun je instellen en afspelen op een metronoom.

v.b. wat er boven een muziek kan staan.

 = 120

 = 60

Aanduidingen voor tempo wisseling:

afkorting

Accelerando (accel) = geleidelijk sneller spelen

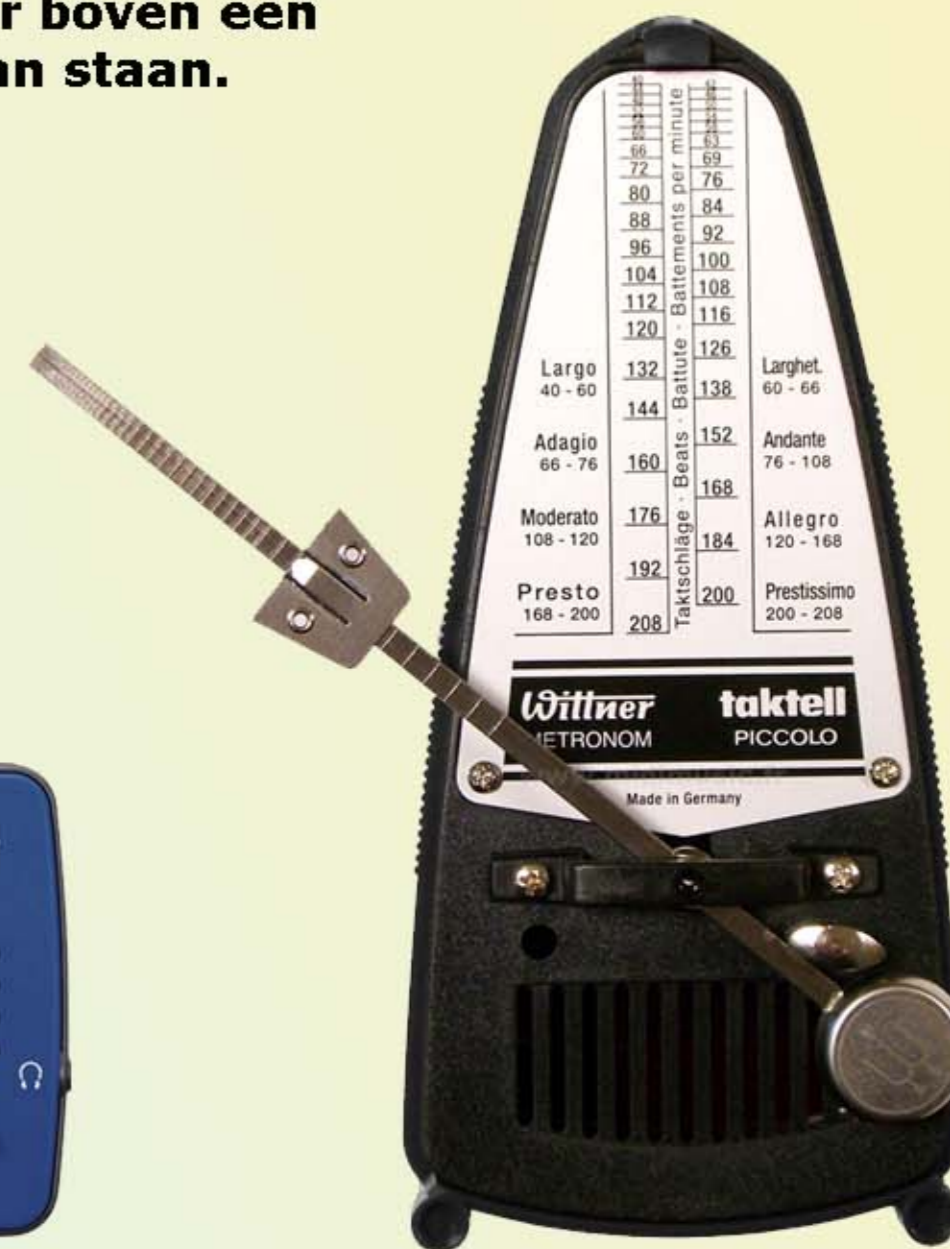
Rallantando (rall.) = langzamer worden

Ritardando (ritard.) = vertragen

Ritenuito (rit.) = plotseling terughouden

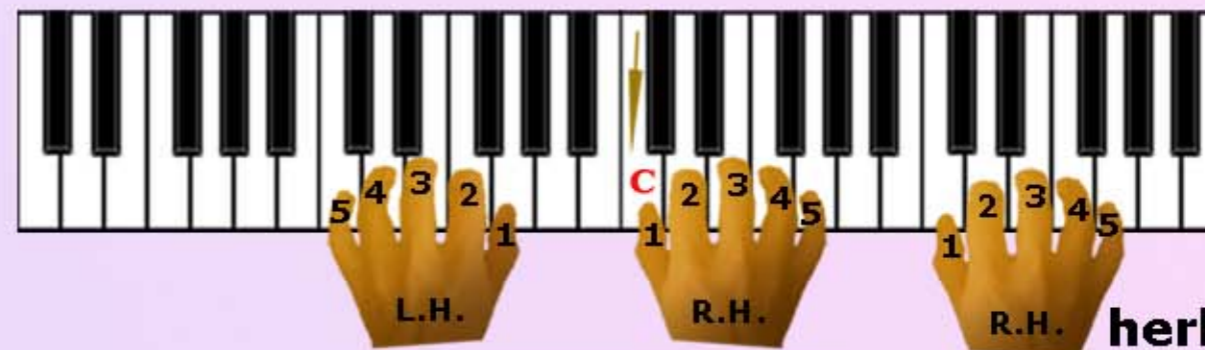

Metronoom elektrisch

Metronoom mechanisch

Spelen 26

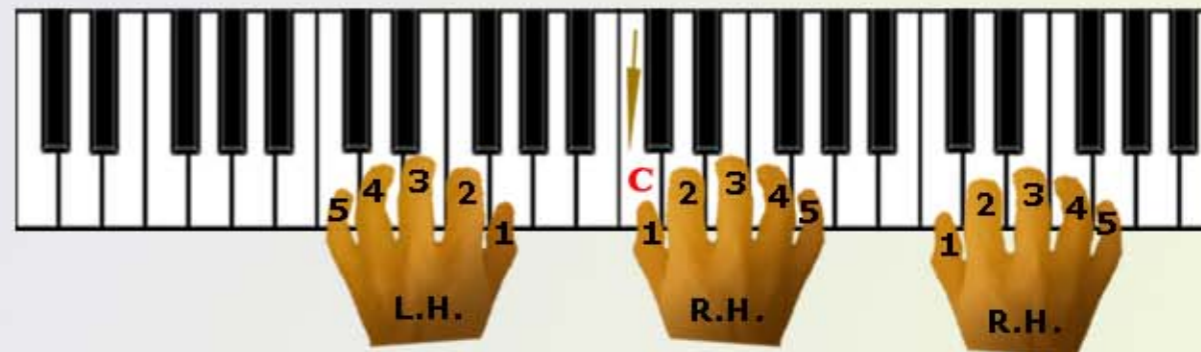

Moderato (matig tempo)

L.H. Pink spreiden op de toets B.

De R.H. in de herhaling 8 tonen hoger spelen

Spelen 27

Largo uit de nieuwe wereld symfonie

Componist Dvorák

Largo (langzaam spelen)

p

5 3 1 3

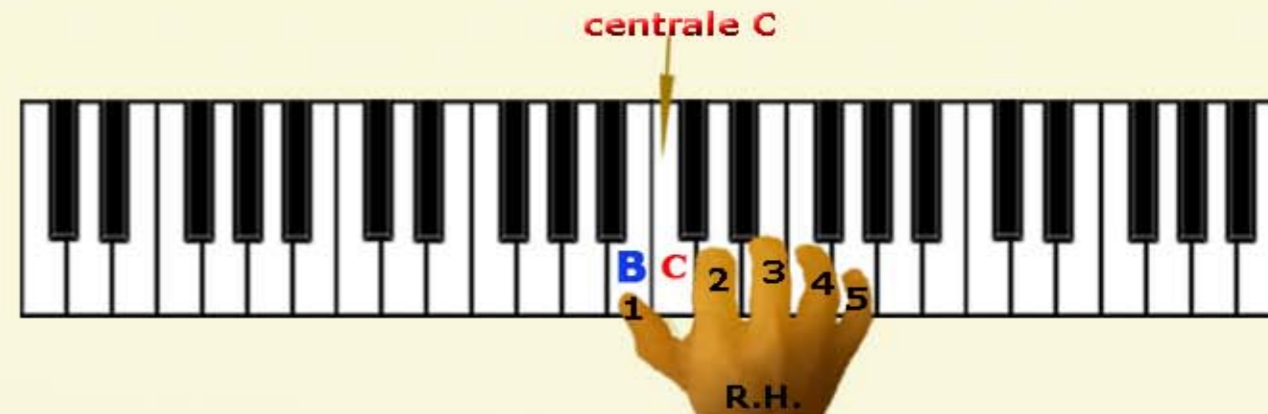
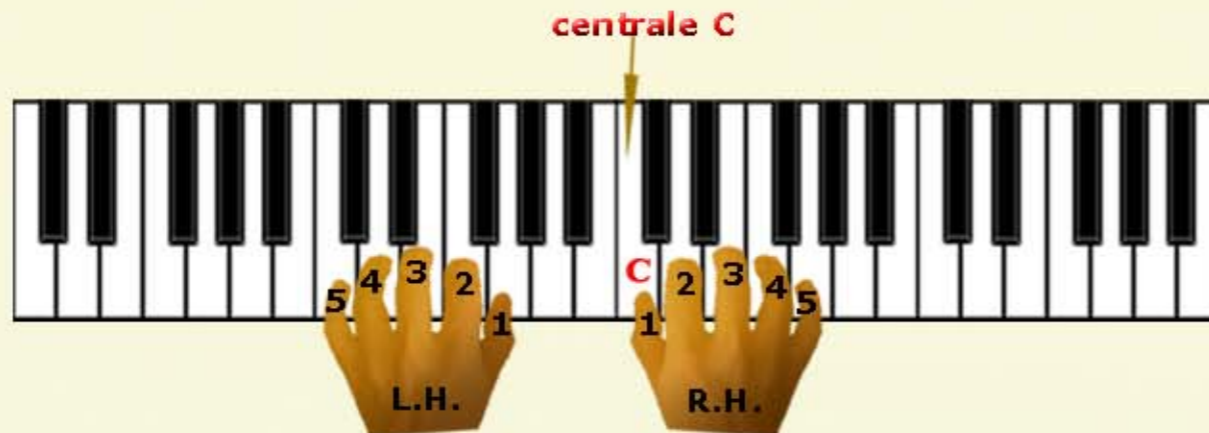
5 2 1 2

De R.H. in de herhaling 8 tonen hoger spelen

5 2 1 2

5 3 1 3

Spelen 28

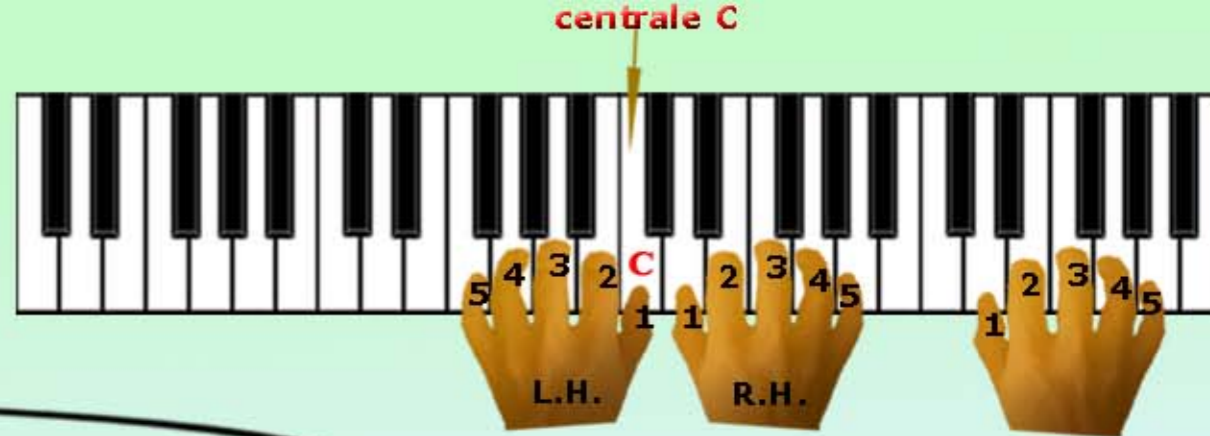

Allegro (snel Tempo)

Spreiden

Spelen 29

Siciliana Johann Sebastian Bach

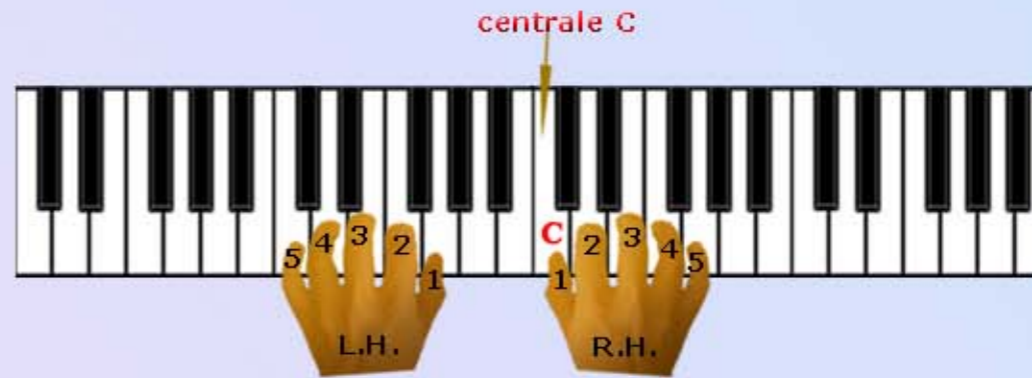

Moderato (matig tempo)

De R.H. in de herhaling 8 tonen hoger spelen

Spelen 30

Kleine ster

Allegro (snel spelen)

**(Da Capo al Fine)
D.C. al Fine**

Fine

**vooraan herhalen
tot Fine (einde)
D.C. al Fine**

Speelwijze

**Einde
Fine**